

Magyar Képzőművészeti Egyetem

Név:	BUGÁR-MÉSZÁROS KÁROLY GYÖRGY
Intézmény:	Magyar Képzőművészeti Egyetem
Születési hely, idő:	BUDAPEST, 1951. JÚNIUS 28.
Végzettség:	OKL. ÉPÍTÉSZMÉRNŐK (1977) Közigazgatási alapvizsga (2001.) és szakvizsga (2004.) a köztisztviselői munkakörök ellátásához
Tudományos fokozat:	
Munkahelyek:	1977. augusztus 1-je és 1991. január 15-e között, 13 és fél éven át: Az Országos Műemléki Felügyelőség, Műemlékfelügyeleti Osztálya keretében Békés és Csongrád megyék műemléki felügyelője voltam, 1988-tól Szolnok és Bács-Kiskun megyékkel kiegészülve regionális főfelügyelőként működtem. 1991. január 15 és 1991. június 15 között: A Művelődési és Közoktatási Minisztérium Közgyűjteményi Főosztálya keretében újonnan felállított Műemléki Osztályának voltam, az első vezetője. 1991. június 15 és 1992. június 15 között, egy évig: Miniszteri meghívásra, a műemlékvédelemért felelős, Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztériumban, a közigazgatási államtitkárhoz rendelve, a „hazai műemlékvédelem átszervezésével megbízott miniszteri biztos” feladatát láttam el. 1992. június 16-tól 2000. május 30-ig, nyolc évig: a Műemlékek Állami Gondnoksága igazgatója voltam, mint intézmény-alapító. 2000. június 1-től – 2011. szeptember 21-ig; több, mint 11 éven át: az OMVH, utóbb KÖH Magyar Építészeti Múzeum igazgatója voltam.
Szakmai és közéleti tevékenység:	Stúdiumok: Az egyetemi évek alatt az Építészettörténeti Tudományos Diákkörben a tanulmányutak szervezője voltam, a meglátogatandó műemlékek kiválasztásától a helyszíni épületismertetésekig bezárólag. Ekkor átfésültem a Kárpát-medence történeti épületkincsét, ami által a határon túli tanulmányutakat is én vezettem. Mindemellett a tanulókori és évfolyamszintű tanulmányutak vezetését is rám bízta. A Tudományos Diákkörben a „Középkori Monyorókeréki Uradalom (gótikus kerámia-bordás) Építőműhelye” című szakdolgozatommal országos különdíjat nyertem. A dolgozat témája eladdig ismeretlen volt tudományos körökben.

	Személyes mestereim voltak: építészeti tervezésben: Virág Csaba; építészettörténetben: Szentkirályi Zoltán; művészettörténetben: Genthon István, Mojzer Miklós, Marosi Ernő és Prokopp Mária. • BME Építészmérnöki Kar (posztgraduális) Műemlékvédelmi Szakmérnöki Szak hallgatója voltam: 1986. január – 1987. december (4 félév) • Tanulmányutak: 1972 óta napjainkig minden szabadidőmben, szabadságomon, valamint hivatalos konferenciák és tanulmányutak keretében, szisztematikusan járom be a műemlékeket Magyarországon, a határon túli területeken, Európa országaiban. Így hangsúlyosan, sokszor, ill. többször: Olaszországban, Németországban, Ausztriában, Franciaországban, Spanyolországban, Angliában, Skóciában, Hollandiában, Belgiumban, Norvégiában, Finnországban, Oroszországban, Lengyelországban, Csehországban, Szlovákiában, Romániában, Görögországban, Szerbiában, Szlovéniában, Horvátországban. Ezen kívül Egyiptomban, Tunéziában, Törökországban (többször), Örményországban, Grúziában, Izraelben, Mongóliában, Kínában (kétszer) és az USA-ban tanulmányoztam a műemlékek összművészeti bemutatását, ezekkel összefüggésben a nemzeti kastélymúzeum láncokat és azok hivatali működési rendjét, költségvetéseit és a kastélybemutatói módszereket. Személyesen ismertem (ismerem) első számú vezetőiket, akikkel tapasztalatcserét folytattam (folytatok). Ugyanezt tettem a külföldi építészeti múzeumok vezetőivel és múzeumaival is. • Saját Építészeti-Összművészeti Szak-fotógyűjtemény és Szakkönyvtár: Tanulmányútjaim során saját célra, de az Hazánkat szolgáló, szisztematikusan gyűjtöttem és gyűjtöm a helyszínek szakirodalmát, így nagy szakkönyvtáram épült ki. Jegyzetelésképpen korábban diára fényképeztem, így 60ezer szakmai diafelvétel készült. Újabban digitálisan, a szakmai felvételek száma 300 ezer körül jár. Így minden tanulmányút a legkisebb részletekig dokumentált, nem felejtendő. Például a kastélyok, várak és egyéb műemlékek szobáról-szobára, bútorról-bútorra való dokumentálását, ugyanígy az épületegyütteseket és a történeti kerteket minden részletével együtt. Természetesen az egyházi műemlékeket is hasonló alapoossággal. Pl. összegyűjtöttem a Kárpát-medence középkori falképeit és szárnyas-oltárainak zömét 1973 és 1977 között, 3000 diára, és ennek is és más gyűjtéssorozatnak köszönhető, hogy 1988 óta, én vagyok az mitológikus és keresztény képzőművészeti ikonográfia tanára is, a Múegyetem Műemlékvédelmi Szakmérnöki Szakán. • Attingham Summer School (kastélyok összművészeti helyreállítása és bemutatása 25 helyszíni gyakorlattal), Anglia 1997. • Royal Collection Studies (angol királyi várak, kastélyok, paloták és gyűjtemények összművészeti kompozíciója és összművészeti bemutatása) windsori várkastély-beli szállással és központtal 1998-ban.
--	--

(Brüsszeli EU konferencián tartott előadásom és szakmai tudásom alapján, figyeltek fel rám, a legnagyobb angol kastélymúzeum lánc, a 220, a nagyközönség számára megnyitott, kastéllyal, rendelkező **National Trust**, legfelsőbb vezetői és személyes ajánlásukkal hívtak meg az 50 fős, angol-amerikai **Attingham Summer School** képzésre, amelyre a volt kelet-európai blokkból összesen 3 fő vehetett részt. A fenti ösztöndíjon részt vettek és **szakmailag megfigyeltek közül, a legfelkészültebbeket, és a legelhivatottabb** néhány embert hívták meg ösztöndíjjal, a **Royal Collection Studies** képzésre. Ezeken a stúdiumokon, a kastélytudományok legjobb szakemberei vehetnek részt, és az életük során csak egyszer. 2002-ben az Attingham Summer School 50. évfordulóján az évkönyvek mintegy 1500 hallgatót soroltak fel. A jubileumi kiadványban, az **1500 volt hallgató közül, csak 16 hallgatótól vettek idézetet, de ott állt egy Bugár-Mészáros Károlytól származó idézet is.)**

*Tanári tevékenység a posztgraduális képzésekben,
a főállású szakmai munkáimmal párhuzamosan:*

- A Magyar Építőművészek Szövetsége keretében működő, **posztgraduális Építész Mesteriskola, építész-tanári karában. 1984 és 1996 között, 12 éven át dolgoztam.** A Mesteriskola, a **tervező építészképzés legmagasabb szintű,** és egyben elvégzése után, a **legnagyobb szakmai tekintélyt adó kétéves stúdiuma,** ahova az építészek legjobb 5-10%-a tud csak felvételt nyerni, ötszörös túljelentkezés mellett. A hallgatóság válogatott diplomás építészmérnökökből és belsőépítészekből áll. (Összesen **144 építészmérnök és belsőépítész** hallgató továbbképzésében vettem részt.)
- Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Kara, posztgraduális **Műemlékvédelmi Szakmérnöki Szakán, 1988 óta folyamatosan mindmáig,** két éves kurzusokon én vagyok **„A történeti belső terek, bútortörténet és társművészetek”** (a kastély- és vártudományok, az azokkal összefüggő helyiségenkénti eredeti funkcionalitásuk, komplex helyreállításuk, berendezésük és bemutatásuk) **tanára.** Valamint a **„Keresztény és mitológikus ikonográfia”, mint a belső terek képzőművészeti funkcionalitása** c. tantárgyak előadó **tanára** is A hallgatóság diplomás építészmérnökökből, régészekből, restaurátorokból, művészettörténészekből, szerkezetépítő mérnökökből, táj- és kertépítészmérnökökből áll össze. (Összesen **520 hallgató** továbbképzésében vettem részt az évek során.)
- **Kolozsvári Műszaki Egyetemhez akkreditált Műemlékvédelmi Szakmérnöki Szakán** a **„Történeti épületek és belső terei funkcionalitása”** minden két éves kurzuson, **1998-tól** (alapítás éve) folyamatosan **máig.** A hallgatóság diplomás építészmérnökökből, statikus mérnökökből, régészekből, restaurátorokból tevődik össze. Az erdélyi műemlékvédő építészek és mérnökök, professzoraikkal együtt **mind a tanítványaim voltak. Az**

	első csoportok 1990 és 1998 között Budapesten hallgattak, 1998-tól mind a mai napig, én járok Kolozsvárra kurzusokat tartani. • Iparművészeti Főiskola, Mesterképző 5. és 6. éves stúdiumában, (a MOME elődjében), 1990-1998 között a „Történeti belső terek berendezései, bútortörténet és tárgykultúra.” című tantárgyat tanítottam belsőépítészeknek, bútortervezőknek, textiltervezőknek, ötvösöknek. A 10-szeres túljelentkezés miatt, a hallgatói gárda ott szintén kiváló személyiségekből állt. A tantárgyat szomjazták, mert addig csak XX.- századi belsőépítészet-történetet tanultak. • Az Eötvös Lóránt Tudományegyetemre, a korábbi egy-egy előadásra való meghívás után, 2013-ban, 2014-ben, 2015-ben, majd 2016-ban is, a történész hallgatók részére, a Történeti Segédtudományok Tanszék keretében, az „Épített örökség összművészeti helyreállítását és az eredeti funkciókat is megjelenítő bemutatását” oktatom félévi 24 óra keretében. Itt is, mint a Szakmérnöki Szakon nagy diaszámmal illusztrált előadások hangzanak el. (Ezt azért említem, mert a bölcsészhallgatóknál az előadásokon a vetítés nem megszokott, amiért kezdetben csodálkoztak, hogy ez mi. Én meg azon csodálkoztam, hogy ott ez nem gyakorlat. Bebizonyosodott, hogy a bölcsész és az építészmérnök együttműködés gyümölcsöző lehet.) • A Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola (2016, januártól, Budapesti Metropolitan Egyetem) egyetemi szintű öt éves Iparművészeti Karán, 2015 tavaszától és 2016 tavaszától is, meghívást kaptam, szintén félévi 24 órás keretben, előadássorozat megtartására. Az előadások a „Történeti belső terek berendezése és az alkalmazott épület-textiliák” címmel, a textiltervezők számára hangzanak el. Itt a Főiskola rektorhelyettes asszonya volt tanítványom korábban a Műegyetem Műemléki Szakmérnöki Szakán, és az ott hallottakat kívánta, taníttatni a hallgatóknak. • Békés és Csongrád megyék műemléki felügyelőjeként: Munkám eredményességét, az építető partnereknek, a műemlékek és környezeteik legmagasabb szintű helyreállítását célzó belső indítatásának a felkeltésével értem el. Az országhatár menti megyék döntéshozóinak és lakosságának az elszigeteltségi érzését, éppen a területükön lévő nemzetközi jelentőségű értékeik helyreállítása és rangbাহelyezése nyomán sikerült valós önbecsüléssé átfordítani. Ezen munkám 25 évvel ezelőtti befejezése óta folyamatosan tapasztalom a helyiek nagyrabecsülő szeretetét, még ma is meghívnak rendezvényeikre. <i>Védett területeken, település-rehabilitációk, helyi építészeti formák, értékes új építészeti alkotások</i> Mint műemléki felügyelő, heti 70 órát dolgozva, a műemlék-helyreállítások terveinek, a műemlékileg védett területeken
--	--

	épülő új házaknak és a műemlékeket is befoglaló települések rendezési terveinek (bejárva a két megye településeinek összes utcáját), műemléki szempontú tervkorrektora, és műemléki szakhatósági engedélyezője voltam. A települések központjaiban védett „műemléki környezeteket” jelöltem ki. Ezen belül a helyi építészeti formai örökség eszköztárának újraalkotásával helyi építészeti arculatot is tükröző új építészet megteremtését idéztem elő. Munkám és tervrajz-korrigáló tevékenységem eredményeképpen a védett területeken, értékes új építészeti alkotások születtek, amelyek közül egyes korrekciók nyomán a tervezőt Ybl-díjjal is kitüntették. <i>Műemléktemplomok helyreállítása</i> A műemléki felügyelői munka másik fő területe volt, a különböző vallási felekezetek templomai sorozatának helyreállítása Békés és Csongrád megyékben. A középkori katolikus templomok helyreállítása között jelentős feladat volt, a 953 körül épült, Zombor gyulavezérnek, Géza fejedelem apósának, kiszombori kerektemploma leválasztó helyreállítása és freskóinak restaurálási felügyelete. A templom korai, 953-as voltának meghatározása tőlem ered. A legnagyobb középkori feladat volt, Szegeden az alsóvárosi gótikus ferences templom és kolostor helyreállítási folyamata. Az óföldséki gótikus templom mai formai megjelenését én komponáltam meg. Lebontattam az 1920-as években épített rozoga neo tornyát és a kishajlásszögű tetőidomát. Helyette a templom, gótikus arányú magas tetőidomot és az Óföldséket mutató metszetek alapján, tetőgerincire ültetett, tűzfelügyelő erkélyes fatornyot kapott. Az új torony jóval magasabb lett a korábbiánál. Feltárattam a középkori körítőfalat és tornyokat, amely régészeti bemutatást kapott. A protestáns templomok között egyik fő feladat volt a békéscsabai Evangélikus Nagytemplom földrendés utáni helyreállítása. A református templomoknak jelképi okokból, mindig fehér színt adtam. Így történt ez a földrendést szenvedett Békés város református templomával, valamint Köröstarcsa, Szeghalom, Békésszentandrás, Makó református templomaival is. A makói református ótemplom téglá anyagú barokk toronysisakja is fehér lett, amely a kék éggel együtt különösen szép lett, mint a görög szigetek templomainak kupolái. <i>Agrártörténeti épületegyüttesek védetté nyilvánítása és helyreállítása</i> Kiemelkedő feladat volt az 1785-ben alapított, a Budavári Királyi Palota közvetlen államháztartásához egykor tartozott, mezőhegyesi „Császári és Királyi Állami Ménesbirtok”, 1978-ban Állami Gazdaság agrártörténeti építészeti értékeinek a felkutatása, védetté nyilvánítása (60 épület) és helyreállításának sora, amely az agrártörténeti település és épületegyüttese általam készített programtervei alapján készült. Ezzel összefüggésben az ország Állami Gazdaságai, még nem ismert, agrártörténeti műemléki értékeinek a védetté nyilvánítását is elvégeztem.
--	---

	Munkám eredményeképpen 1985-ben, az akkori agrárminisztertől „Kiváló Munkáért” kitüntetést kaptam. A műemléki helyreállítások és a védett épületek környezetében, a helyi építészeti formavilágot feldolgozó, megvalósult új építészet eredményei nyomán, sikerült Mezőhegyest, az Urbanisztikai Társaság, által Hild Érmes Településsé kitüntetetténi. Mezőhegyesiek engem, az egykori műemléki szakhatósági szakembert, máig minden jelentős rendezvényükre meghívják és „Mezőhegyes legnagyobb mentora” kitüntető címmel illetnek. Mezőhegyes, mint Európa egykor legnagyoszerűbb agrártelepülés-rendszere ma világörökség várományosok jegyzékén szerepel. <i>Műemléki értékek felkutatása, védetté nyilvánítása, védett műemléki környezetek kijelölése</i> Békés és Csongrád megyék műemlékileg védett épületeinek számát a 13 és fél év alatt megkétszereztem. Az 1977 és 1990 között, az általam kezdeményezett, újonnan védett épületek száma 350 körül van. A településrendezési tervek készítésének során, több tíz védett műemléki környezeteket jelöltem ki a két megye települései központjaira, amely által, ott csak építészeti igényes házakat lehetett építeni. Ezt a tervező építész kollégák nagyon szerették, mert mentesítette őket az épületfajtákra előírt „műszaki gazdasági normatívák” bilincsei alól. <i>Világi műemlékek, történeti berendezési tárgyakkal fölgazdagított, érték-kibontakoztató helyreállítása</i> A műemléki felügyelői munka keretében törekedtem arra, hogy a történeti épületekhez, vásárlás útján, történeti berendezési tárgyakat is gyűjtsek. Ennek a munkának volt egyik fő eredménye, 1984 és 1986 között, a gyulai „Százéves Cukrászda” (alapítva 1840-ben) eredeti biedermeier berendezésének további biedermeier bútorokkal való fölgazdagítása. Ezáltal ez a téregyüttes, a helyreállított belső tereivel, a biedermeier szalonokkal, a legnagyobb reformkori (biedermeier) világi összművészeti, polgári közösségi összefüggési helyszínné vált, ami látogatható és élvezhető az országban. Az így értékeiben kibontakoztatott európai színvonalú belső térsort kihelyezett kormányülés helyszínéül is választották. A Mesteriskola jubileumi képeslapsorozatában ezzel a munkával álltam elő. A gyulai biedermeier cukrászdával elért összművészeti helyreállítási eredmény fele volt a bútortörténeti és enterőr-tudományi ismeret, és fele volt az építetők személyek felé irányuló ügymegnyerő diplomáciai munka. Ugyanis az 1840 és 1984 között folyamatosan magánkézben volt cukrászda nagyszalon terméből bárpultos sörözőt akart az átvevő ÁFÉSZ kialakítani, a történeti berendezési tárgyak gyűjtése addig ismeretlen kíváncságnak számított. A műemlék-felügyeleti munka, az építetők károkozásainak, műemlékrongáló elképzeléseinek a megakadályozására irányul, amely vészhelyzetekről általában a nagyközönség nem értesül, ha a bajt sikerült elkerülni. Nagyon sok ilyen eset volt. A gyulaihoz hasonló szakmai és diplomáciai munka volt
--	---

	1985/86-ban, a néprajzi vendéglátás 1784-ben épült helyszínének, a Kondorosi Csárdának az érték-kibontakoztató helyreállítása, amely nyomán néprajzi tárgyakkal is felgazdagítva, a legszebb működő csárda-helyreállítás lett. A helyreállított csárda funkcionális alaprajza, bekerült az Építész Kar Középület-tervezés tankönyvébe is. A fényképet a helyiek kitették a Csárda bejáratába. Ugyanis a csárda, a műemlékvédelmi beavatkozásom előtt, más épületszárnyakba „úgy be volt csomagolva”, hogy az épület műemléki értékei nem voltak láthatóak, következésképpen korábban nem nyilvánították védetté, így vele kapcsolatban, mint műemléki felügyelőnek, hatásköröm sem volt. Az elkezdett átépítés pedig a barokk csárda nagy részét bontásra ítélte. Ebből a „halálos” állapotból fordítottam vissza a folyamatot szakmai és diplomáciai munkával. Ezt azért részleteztem, mert az értékeket akkor is meg kell menteni, ha jogszabály és hatáskör, éppen nincs a segítségünkre. <i>Magyarország két első polgárház-múzeuma</i> Mindemellett az 1980-as évek során, saját rekonstrukciós kiviteli tervezéssel és személyesen írt múzeumi forgatókönyvvvel, az elbontástól megmentve, restaurálva és személyesen berendezve létrehoztam Gyulán a „Ladics-ház”-ban (Jókai utca 4.), az ország első polgárház-múzeumát, amely a megyeszékhelyhez elszegődött értelmiségi család-együttesnek az épületben teljesen megőrzött tárgykultúrája enteriőrszerű bemutatásán alapszik. Itt is a szakmai munkán kívül, jelentős szerepe volt a személyes diplomáciának, az akkor „letűntnek és osztályidegennek” titulált polgári társadalmi kiválóságok értékeinek rangbাহelyező, átörökítő törekvéséhez. Az 1980-as évek elején, az 1820 és 1880 közötti korszak polgári művelődéstörténete a muzeológiát sem érdekelte, az időbeli közelsége miatt, így végül teljesen rajtam múltott, hogy ez az 1801-ben épült földszintes polgárház és a benne fennmaradt művelődéstörténeti komplex hagyaték, közkinccsé vált, műfaját tekintve az országban elsőként. A gyulai polgárház bemutatási programján dolgozva úgy gondoltam, hogy más alföldi mezővárosban is emléket kell állítani a polgári értelmiség életmódtörténetének. Szentesen a Petőfi u 9. szám alatti, főtér közeli, „L” alakú földszintes sarok-polgárházra esett a választásom, amelyet sikerült Szentes Várossal, berendezésével együtt megvásároltatnom. 1990-es években a megyei, a városi múzeum és Szentes városa létre hozta benne Dr. Péter Pál orvos, magánrendelő bemutatását is tartalmazó, 1850 és 1930 közötti korszak, polgári otthonát bemutató múzeumot, a másodikat a hazai polgárház-múzeumok sorában. <i>Műemlék-diplomáciai munka</i> A műemlék-diplomáciai eredményem volt az is, hogy 1987-ben javaslatomra kapta vissza a Ferences Rend a Szeged-alsóvárosi gótikus templomhoz tartozó nagyméretű gótikus-barokk kolostor épületet. Az akkori politikai helyzetben ez példátlan tett volt. Intézkedéseimmal rendszeresen üttem réseket a politikai merevségeken a nemzeti és polgári értékek és érdekek érvényesülése céljából, ami rendre sikerült is. 1978. elején a mezőhegyesi városháza tetejéről, műemléki hatósági intézkedéssel leszedettem a vörös csillagot. 1983.-ban a szegedi Klauzál téren álló egykori Európa Szálló épületében működő Dél-magyarországi Áramszolgáltató Vállalat székházának oromzati
--	--

	órakeretéből szedtettem le a 2 méter magas neon vörös csillagot a párttitkár tiltakozása ellenére. 1988-ban sikerült a mezőhegyesi Hild János lovardáról is leszedetni a vörös csillagot. Műemléki felügyelői munkámat 1988-ban „az Országos Műemléki Felügyelőség kiváló dolgozója” kitüntető éremmel ismerték el. <i>Építészeti tervezői munkák</i> Az 1980-as évek VGMK lehetőségének a keretében elkészítettem a Tolna megyei Nagymányok katolikus temploma, egykorvult, de elpusztult, bonyolult kontúrú barokk toronysisakjának, fotók alapján és 200 éves barokk ácskönyvek segítségével a rekonstrukciós kiviteli terveit. A terv szerint a vörösréz fedésű párnatagos laterna-tagozatú toronysisak megépült és ma is áll. Ide tartozik a Gyula, Jókai utca 4. szám alatti Polgárház Múzeum rekonstrukciós tervezése is, mert az épület kocsiszíne, istállója, alsókamrája, alsó konyhája összedült lévén újra kellett építeni. A ház utcai homlokzatát az 1870-es egyszerű formájából, az 1801-es későbarokk gazdagabb homlokzatára, a feltárás és fotók alapján át kellett tervezni. A tervdokumentáció része volt, az épület bútorainak felmérése nyomán a teljesen berendezett alaprajz is, a hozzá tartozó tematikus múzeumi forgatókönyvvel. A belsőépítészetben is kipróbáltam magamat, a makói barokk katolikus plébániatemplomba, tömör fehér márványból új, illeszkedő, liturgikus tér berendezést terveztem 1987 körül. A hagyományos értelemben való tervezői munkában is kipróbáltam magamat, 1985-ben megterveztem a Bp. XI. ker. Ratkócz köz 4. számú családi házat, amely akkor a szűk környék legszebb új épületének számított, életfás terasz alátámasztásával. Mára sajnos valamit módosítottak rajta. <i>A Művelődési és Közoktatási Minisztérium Közgyűjteményi Főosztálya keretében újonnan felállított Műemléki Osztályának az első vezetőjeként:</i> Minisztériumi munkám során a világi műemlékek, elsősorban a nagyközönség számára összművészeti bemutatásra érdemes, de részben vagy egészében üresen álló, ugyanakkor világszínvonalú belsőépítészeti műrészletekkel rendelkező kastélyok, városi paloták, polgárházak és a történeti berendezési tárgyak újraegyesítését szorgalmaztam. Ehhez tanulmányoztam a múzeumok raktárkészletét. Szorgalmaztam a múzeumok tárgykihelyezési hajlandóságát. Javasoltam a gyulai minta szerint más városokban, a még érintetlen hagyatékokkal rendelkező otthonok felkutatását és az épületekkel együtt való közkinccsé tételét. Szorgalmaztam a berendezendő építészeti csúcsteljesítményekhez a műkereskedelemből való vásárlások rendszeressé tételét, mielőtt még az itthon maradt a történeti tárgykultúránk külföldre vándorolna. Ennek veszélye az európai vámunióba való belépésünket követően megsokszorozódni volt vélhető, ami be is következett. <i>A „hazai műemlékvédelem átszervezésével megbízott miniszteri biztos” feladatát ellátva:</i> Munkám által alakult meg 1992 tavaszán, a műemlékvédelem négyes intézmény-együttese, az összeférhetlenségi problémák
--	---

	felszámolását is megoldva, a nemzetközi gyakorlatnak megfelelő Országos Műemlékvédelmi Hivatal, az új Műemlékfelügyeleti Igazgatóság; az Állami Műemlékhelyreállítási és Restaurálási Központ; és a Műemlékek Állami Gondnoksága. Ez így működött 14 éven át. Minisztériumon belüli nagy küzdelemmel sikerült, az ellenérdekelt Építésügyi Helyettes Államtitkárság rendszerében, főosztályvezető-helyettesi szinten kezelt műemlékügyet, illetve vezetőjét, az OMvH elnökét helyettes államtitkári szintre feleltetnem. Így a műemlékvédelem, az építésüggyel, a természetvédelemmel, a környezetvédelemmel, a területfejlesztéssel, vált egyenrangúvá. Munkám következménye volt a minisztérium másik háttérintézményének, az Országos Meteorológiai Szolgálatnak és vezetőjének, helyettes államtitkári szintre való emelése is, a rendszerelvűség érvényesülése miatt. Akkor olyan volt a helyzet, hogy ezt a nagy előrelépésre tett javaslatsorozatot, csak tölem fogadták el, így ezt mindenképpen személyes vívmánynak kell tekintenem. <i>A nagykastélyok és a kormányzati központ programtervei</i> Már miniszteri biztosi feladatkörömhöz tartozott, a Gödöllői Királyi Kastély művelődéstörténeti igényességű kastélymúzeummá történő helyreállítási mederbe való terelése, a kastély-együttes jövőbeni sorsa elrendezésének feladata. Ekkor kezdtem foglalkozni a Fertőd-eszterházai, hg. Esterházy-kastély nemzetközi jelentőségű érték-kibontakoztató helyreállításának, és kulturális központtá fejlesztésének az előkészítésével is. Munkám során megkezdtem, a Budavári Sándor Palota és a Dísz tér Szent György tér térsége központi kormányzati épületegyüttesének a rehabilitációs kidolgozását is, amit ezután Antall József Miniszterelnök úr, személyes feladatként bízott rám. Mind a három feladatomat következő munkakörömben is folytattam. A Műemlékek Állami Gondnoksága alapító igazgatójaként: <i>A kastélyok érték-kibontakoztató helyreállítása</i> Első dolgom volt, a kastélyokkal foglalkozó európai intézményes szervezetek alapítói okiratainak, szakmai filozófiáinak, gyakorlatának és intézményi felépítésének, pénzügyi finanszírozásának, a tanulmányozása, hogy Magyarországot ezen a területen európai rangra emeljem. A kastélyok és történeti kertek valamint a városi paloták, mint építészeti-összművészeti csúcsteljesítmények, hasonlatosak az olimpiai aranyérmekhez vagy a Nobel Díjakhoz abban, hogy a csúcsteljesítményt a Nemzet valaki által elérte, és az közös nemzeti büszkeséget indukálva, közkinccsé válik. Az építészeti-összművészeti csúcsteljesítmények, turisztikai célpontokként, az egész Ország területét egyenletesen fedik le, helyreállításuk és bemutatásuk sok ezer minőségi munkahely megteremtésének lehetőségét hordozzák. A nemzetközi kitekintésből megmutatkozott, e műfaj hazai
--	---

	állapota, a külföldi számadatok tükrében. Magyarországon mintegy 150 nemzetközi színvonalú kastély van és azokhoz városi paloták is tartoztak. 1992-ben 8 kastély volt bemutatva nálunk, városi palota egy sem, Csehországban 134, a hatszoros lakos-számú Nagy Britanniában és Franciaországban 1500-1500, kastély van a nagyközönség számára megnyitva, amelynek 1/6-át véve, nálunk 250-nek kellene lenni, de legalább annyinak, mint Csehországban. Célom az volt, hogy a kastélyok és történeti kertek értékkibontakoztató helyreállítását, a nagyközönség számára való összművészeti bemutatását, és ezzel párhuzamosan a turisztikai szolgáltatások biztosítását megvalósítsam. Már a helyreállítási szakaszokat úgy alakítottam, hogy a kastélyok dísztermei a leggyorsabban rendezvények céljára működésbe hozhatók legyenek és az általuk reprezentált stíluskorszak művelődéstörténeti szellemi tartalmai ott megeleveníthetők legyenek. A turisztikai célponthálózat létrehozása érdekében, megterveztem és meghirdettem a „Minőségi Országbemutató Programját” az egész ország területét lefedő kastélymúzeum-lánc és egyéb műemlékek útvonallánc megteremtésén dolgoztam, ami lényegében a nemzetközi gyakorlathoz való felzárkózó igazodást jelentette. Az autóbuszos túralánc biztosítaná, hogy a 15-20 kilométerenként elhelyezkedő jelentős műemlékhez, azonos látogatószám érkezzen, ami gazdaságos fenntartásuk záloga lehet. Ilyen módon ma még a turizmus nincs megszervezve Magyarországon. 1992/93-ban, Miniszterelnöki közvetlen megbízás alapján kidolgoztam, a budavári Sándor Palota, a Dísz tér és Szent György tér térségébe telepítendő központi kormányzati épületegyüttes programtervét, ezen belül több épületet szobabeosztás mélységéig. Ez a terv volt eddig a térség építészeti hagyományait leginkább átörökítő változat. A kormányzati épületeket „sóhajok hídjai” köötték össze, ami által a hidak alatt a turista forgalom zavartalanul működhetett a terv szerint. Közvetlenül a Műemlékek Állami Gondnoksággal, vagyonkezelésébe vettem a Gödöllői Királyi Kastélyt, egyesítettem négy részre szakított ingatlanát, bekeríttetem, őrséggel láttam el, rendet tettem az építési területen. Szakmailag és gazdaságilag helyretettem a rehabilitáció folyamatát. <i>Építészeti tervezés a Műemlékek Állami Gondnokságánál</i> Az építészeti tervezői szerepem, igazgatói munkám mellett a műemlék-rehabilitációs programtervek keretében nyilvánult meg, amelyek között, a Gödöllői Királyi Kastély hasznosítási tartalmi program-terve, a Fertődi Esterházy Kastély hasznosítási tartalmi program-terve, majd ugyanez készült általam: a nádasdladányi romantikus stílusú gr. Nádasdy kastélyra, a péceli rokokó gr. Ráday kastélyra, a fehérvárcsurgói angol klasszicista gr. Károlyi György kastélyra, a füzérradványi neoreneszánsz gr. Károlyi Ede kastélyra, a fáji empire gr. Fáy kastélyra, a tuzséri gr. Lónyai kastélyra és a komlódótfalui Becszy-Kossuth kúriára egyaránt. Ez utóbbi kastély-rehabilitációs munkálatok a megvalósulás folyamatával együtt 1992 és 2000 között a Műemlékek Állami
--	--

	Gondnoksága keretében zajlottak, Ónodi-Szabó Lajos építészmérnök kollegámmal együtt az intézmény saját tervezésében, illetve további szakági társtervezők bevonásával. Hasznosítási tartalmi programterveket készítettem személyesen, mint a tárgykör egyetemi szakmérnöki tanára, a MÁG számára, átvételre várományos kastélyokra is, így Óbuda, Bajna, Tata, Majk, Hatvan, Edelény, Dég, Ráckeve, Sümeg, Gyula, Acsa, Tiszadob, Fót, Gyömrő, Bicske kastélyaira is. Ezek közül, amelyik a MÁG-hoz került 2000 után, rögtön programmal rendelkezett. Volt munkatársaim őszintén vallják, hogy mind a mai napig az általam bevezetett szakmai elvek és gyakorlat szerint igyekeznek dolgozni, de „alapító szakmai mesterük” nélkül munkájuk nem tud kellően elmélyült lenni. <i>Kastélymúzeum-palánták megnyitása a nagyközönség számára</i> Munkám során nyílt meg részlegesen a nagyközönség számára az általam gyűjtött történeti berendezési tárgyak bemutatásával a füzerradványi gr. Károlyi Ede kastély, a péceli gr. Ráday kastély és a nádasdladányi gr. Nádasdy kastély. . Beindítottam a fertődi hg Esterházy kastély helyreállítását, és múzeumi kiállítását a történeti leltárak szellemében átrendeztem. Ezenkívül jól előrehaladt Fehérvárcsurgó, Fáj, Tuzsér és Komlódtótfalu kastélyainak és kertjeinek helyreállítása is. Az elv az volt, hogy a legkisebb pénzügyi forrásból is a legnagyobb előrehaladást éadjunk el és minél előbb nyissuk meg az épületeket, hogy találgatások ne kapjanak szárnyra. A központi termek megnyitásával, már élményszerű rendezvényeket is lehessen tartani, hangversenyekkel, előadásokkal, bálokkal. Ezekhez azonnal biztosítottuk a szükséges vizes helyiségeket is. Vásároltunk Debrecenből a Thonet gyárból, olyan rendezvényi székkészleteket, amelyeket ők a londoni Buckingham Palota kerti partijaira szállítottak, de azt a típust alkalmazzák a washingtoni Fehér Házban a vacsoráknál és a párizsi operabálok alkalmával. A kastélyokat a rendezvények alkalmára virágdíszítésekkel és esti méceskivilágításokkal ékesítettük. Professzionális hangversenyzongorát is vásároltam a Péceli kastély díszterméhez, 1830-as évekből való fortepiánót, pedig a fáji Fáy kastélyhoz, mert ott a Casagrande domborműves díszteremben, a reformkorban, 5 napos zeneakadémiákat tartottak és a házigazda gr Fáy János fortepiánó játékos volt. A kastélyfelújításokkal párhuzamosan megindítottuk a kastélyok történeti kertjeinek a helyreállítását is. Nádasdladányban az eldzsungelesedett parkot az újulatoktól megtisztítottuk a tavat szakszerű szigetelés után vízzel feltöltöttük és illő csónakot is helyeztünk el rajta. Elkészítettük a történeti kertek tudományos kutatásokon alapuló rekonstrukciós terveit. Beindítottam a fertődi hg. Esterházy kastély helyreállítását, és múzeumi kiállítását a történeti leltárak szellemében átrendeztem. Ráműtattam az Eszterháza jelenség lényegére, miszerint az nem egy egyszerű úri passzió volt, hanem a Király Testőrségről szóló 1760-évi törvény által leosztott állami feladat végrehajtása. Jelesül a „Magyar ifjúság műveltségének felemelése céljából” a vármegyék által delegált és finanszírozott fiatalok számára működtetett „Műveltségi, Összművészeti, Euromobil Mesteriskola” volt.
--	--

	Minden rámbízott kastély esetében mély kutatást végeztem az alapító családok története és ország-felemelő szerepe tekintetében. Mindenütt kimutathatók voltak a kiváló tettek az általuk teremtett kulturális oázisokkal összefüggésben. A kastélyok művelődéstörténeti rendezvényei a helyi forrásokra épültek. Ezenkívül jól előrehaladt Fehérvárcsurgó, Fáj, Tuzsér és Komlódtótfalu kastélyainak és kertjeinek hasonlóan előkészített helyreállítása is. <i>Egyházi műemlék-helyreállítások lebonyolítása</i> A Műemlékek Állami Gondnoksága egyházi tulajdonú műemlékek állami mecenatúra forrású műemlék-helyreállítások lebonyolítását is végezte. Ezek között középkori falusi templomok mellett, a budapesti Szent István Bazilika helyreállítása is zajlott. Mint feladatgazda, a tervezett időpont előtt 5 évvel, a 90 éve tartó bezárás után, megnyitattam a kupola kilátóteraszát a nagyközönség előtt. Az augusztus 20.-ai Szent István ünnepi körmenet útvonal-változtatására is tettem javaslatot, mert az addig (1992) tiszteletlen körülmények közé volt kényszerítve. Az Arany János utcai troli-végállomás, félforgalmú Bajcsy-Zsilinszky út, és az Erzsébet téri buszpályaudvar mellett haladt akkor a körmenet. Javaslatomat megfogadva halad 1994-óta a körmenet, a nemzeti jelképtérkékek látványsorát érintve. A Sas utca tengelyében a zöld Erzsébet park látszik, a József Attila utca tengelyében az Ország-zászló lobog, majd feltárul a Széchenyi térről a Királyi Palota, a Sándor-palota, a Lánchíd, a Mátyás templom és a Tudományos Akadémia épülete, végül a menet befordul a Zrínyi utcába a Szent István Bazilika főhomlokzatának látványában gyönyörködve érkezik vissza a templom előtti térre. <i>Javaslatétel a millecentenáriumi rendezvények időbeli és térbeli széthúzására</i> 1998 végén tettem javaslatot a 2000. millecentenáriumi év megrendezésének módjára Pröhle Gergely kulturális államtitkárnak, aki azt mondta, hogy „az ötlet meg van véve” és az ünnepek a javaslat szerint zajlottak. A javaslat szerint minden város és falú lehetőleg egy vagy másfél év alatt más-más napon ünnepeljen, így egymás ünnepeire is el tudnak menni és a vezető politikusok is igen sok települést fel tudnak keresni. Hogy ki volt az ötletgazda a MÁG akkori munkatársain és Pröhle Gergelyen kívül, ezt valószínűleg nem tudja senki. Mindig nagyon foglalkoztatott az Országunk és értékeinek sorsa és a Nemzet méltóságának rangbাহelyezése a látványi környezet eszközeivel. <i>Intézményvezetői hitvallásom</i> Mint vezető és szakmérnöki tanár, folyamatosan képeztem munkatársaimat. Nagy hangsúlyt fektettem arra, hogy munkatársaim élvezzék, amit csinálnak, mert ezzel lendületet nyernek és sokszorosát teljesítik az átlagosnak. Mindig megadtam az
--	---

	elismerést, a kisebb eredményeiknek is, ami még nagyobb lelkesedést hozott az elkövetkezendő nagyobb feladatok megoldásához. Elvártam munkatársaimtól, hogy egymás eredményeit is igenlő elismerésben részesítsék, ami végül is harmonikus munkahelyi légkört is gyümölcsözőt. Az én időmben, (1992-2000), a Műemlékek Állami Gondnoksága olyan intézmény volt, ahol az igazgató értett legjobban a szakterülethez. Munkámat utólag 2007-ben, a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága által alapított „Jövő Nemzedékért” kitüntető érmmel ismerték el. <i>Magyar Építészeti Múzeum igazgatója feladatkörében:</i> Az építész az Ország három fő jelenségének egyike, azaz a táj-természet, az ember, és az épített örökség. Az épített örökség révén Magyarország, tízezrek munkája révén, „világelső” ranggal rendelkezik, a Budapesten 12 km²-en egységesen megőrződött, 1870 és 1905 között kiépült historizáló stílusú épületegyüttes. Ezt a megállapítást a többi ország építészeti múzeumi igazgatóival, a konferenciákon rendre megerősítettem. A Magyar Építészeti Múzeumnak és székházának, a világelső ranghoz méltóan kell Országunkat reprezentálnia. A Magyar Építészeti Múzeumot az Országos Műemléki Felügyelőség alapította 1968-ban. A Múzeum vezetését, működése 32. évében vettem át. A Múzeumnak még mindig nem volt rangjához méltó központi székháza. A gyűjtemény két helyen volt, a Budapest, III. kerület, Mókus utcai kicsi ideiglenes székházban és az attól 13,5 km távolságra a Budapest, XI. kerület, Talpas utcai raktárban. Azzal a programmal indultam, hogy az építészeti szellemi örökség gyűjtése és bemutatása mellett, a magyar építészettörténet teljes korszakát tekintve, a Múzeum gazdája legyen olyan a világi műemlékeknek is, amelyek fő funkciója a nagyközönség számára való összművészeti bemutatásuk. Ez lényegében a Magyar Építészeti Múzeumnak és a Műemlékek Állami Gondnokságának az egyesítését jelentette volna. Ugyanis minden olyan épületegyüttes, amely fő funkciója önmagának múzeumi bemutatása, az lényegében egy építészeti múzeumi objektum. Kezdetől fogva a Múzeum meglévő hatalmas gyűjteménye rendezhetőségének feltételeit igyekeztem megteremteni. A korábban mappákban őrzött, mintegy 30000 db-os tervrajzgyűjtemény részére keskenyfiókos vasszekrény-tornyokat vásároltam. A megvett vasszekrények egymásra helyezve 27 méter magasságot tennének ki, ami egy fszt+8 emeletes ház magasságának felel meg. <i>Múzeumi gyűjtemény gyarapítás</i> A múzeumi gyűjtemény-gyarapítás oroszán részét személyesen végeztem, amit vásárlási bizottság hagyott jóvá. Jelentősen növeltem a Múzeum gyűjteménygyarapítási pénzügyi kereteit. Forrásaink: 3 millió Ft/2000.; 5 mFt/2001.; 7mFt/2002.; 15mFt/2003.; 15mFt/2004.; 15mFt/2005.; 15mFt/2006.; 12mFt/2007..
--	--

	Forrásainkból további tervrajzok, építész-életmű-dokumentumok, építész portré-festmények, építészeti metszetek, építészeti modellek gyűjtése mellett, jelentősen gyarapítottuk a Múzeum építészeti könyvtárát és folyóírártárát az 1945 előtti korszakból és a jelen idő építészeti kiadványait. Az építészeti képeslap-gyűjteményt, mint forrásdokumentumot, 4000-ről 8000-re növeltem. <i>Az Építészeti Öskönyvtár gyűjtése</i> Kiemelt célom volt, az Építészeti Öskönyvtár létrehozása, azzal a céllal, hogy az építész-szakma legkorábbi, ábrákban különösen gazdag szakkönyveit az 1500-as évektől hozzávetőleg 1870-ig következetesen gyűjtsem a Múzeum számára, ami által, egy helyen együtt meglévő szakmai génbankot alapozzak meg az építészettudomány azon kiváló részéből, amelyet töröltek az elmúlt 60 év építész oktatásából. Az 1542 és 1799 között kiadott kötetek száma 2000-ben a Múzeumban 5 körül volt, 2010 végére számuk 90-re emelkedett. Az Építészeti Öskönyvtárba olyan műveket is gyűjtöttem, amelyekben a magyar építészet emlékeinek korai metszetábrázolásai sorakoznak. A gyűjtemény-gyarapítás 95%-ban személyes munkám volt a Múzeumban. Az árverések rendre a hivatalos munkaidőn kívül, illetve hétvégén voltak, de még külföldi konferencia idején sem mulasztottam el az Építészeti Öskönyvtár gyarapítását célzó telefonos licitálást. A személyes tervrajz gyűjtés legértékesebb lelete volt: az 1799 és 1818 között Eszéken működött Királyi Rajziskola igazgatótanára, Müntzberger Antal, 150 tételből álló zömében belsőépítészeti és bútor rajzai. <i>Építészeti kiállítások rendezése személyesen</i> A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal budavárbeli Örökség Galériájában rendezett „Enteriőrművészet 1700 és 1900 között” című kiállításunk (2003) kurátor-rendező feladatai után, ugyanott 2003-ban, 2004-ben, 2005-ben, 2006-ban, 2007-ben, 2008-ban, 2009-ben a „Mustrán”, az adott év eredményeit bemutató kiállításokon felvonultattam a Múzeum legújabb szerzeményeink legjavát. 2008-ban az Örökség Galériában, a „40 éves a Magyar Építészeti Múzeum” című jubileumi kiállításunk rendezője is én voltam, felvonultattam a gyűjtemény legértékesebb darabjait. 2010-ben az Örökség Galériában, majd Veszprémben megrendeztem a „Kisépítészeti, Belsőépítészeti, Tárgervezés, Királyi Rajziskola 1799-1818” című kiállítást a Müntzberger rajzsorozat első teljes bemutatásával. Kollegáimmal külföldön is rendeztünk kiállításokat. A „Modern Építészet és Fotó Magyarországon 1927-1950” című kiállításunkat három-három hónapos időtartammal bemutattuk Aix en Provence-ban, Bécsben, Helsinkiben, Rotterdamban, Wroclawban és Dessauban. <i>Az új építészeti múzeumi székházért, küzdelem és szakmai felkészülés</i>
--	---

Az Építészeti Múzeumok Nemzetközi Konferenciáin és más tanulmányutakon is **tanulmányoztam a külföldi építészeti múzeumok épületeit, raktározási, kiállítási és kutatószolgálati módszereiket, azokat, mintegy 15000 felvételen dokumentáltam**, hogy minden tapasztalatot összegyűjtsék **a Budapesten létrehozandó Magyar Építészeti Múzeum székháza legkiválóbb** megvalósítása érdekében. Mindegyik külföldi példa közül a 2007-ben Párizsban megnyitott építészeti múzeum a legteljesebb, amely a legjobb követendő példa számunkra.

A múzeumi munka legfőbb törekvése a **végleges budapesti múzeumi székház, amely a magyar építészettörténet világszínvonalú remekműve, megtalálása, megszerzése** és helyreállítással egybekötött funkcionális kialakítása. 2003 közepétől teljes szakmai konszenzust és támogatást elnyerve (Műemlékvédelem, Szövetség, Kamara, Minisztérium) törekedtem **a legoptimálisabb épület, a Budapest, VI. Andrásy út 39. szám alatti, egykori Terézvárosi Kaszinó, majd Párizsi Nagy Áruház üresen álló, állami tulajdonú épületének Múzeumunk számára való megszerzésére.** Az ok az volt, hogy **ott kell a világ előtt bemutatkoznunk, ahol a legjobbak vagyunk, és amiben a legjobbak vagyunk.** Azaz a **historizmusunk világörökség sugárútján.** Olyan épületben, amely funkcionálisan úgy tűnik, mintha **eleve építészeti múzeumnak épült volna, és maga az épület is építészeti turisztikai vonzerővel rendelkezik.** A Múzeum állandó kiállítása, egyben a **magyar turizmus origója** is kell, hogy legyen, ahol megtudható, **mit és hol kell megnézni Budapesten, az Országban, és a Határon Túl.** A Múzeumnak a fővárosban központi helyen kell lennie, hogy **a nagy nemzeti építészeti viták** helyszíne könnyen felkereshető legyen. A Párizsi Nagy Áruház az Andrásy út egyetlen olyan épülete, amelynek „veleszületett” 3000 m2 kiállítótere és túraindító kilátó-tetőterasa van.

A Párizsi Nagy Áruház épületének, a Magyar Építészeti Múzeum céljára készített **programját a Norvég Alap kiválónak tartotta, a helyreállítás költségeinek 85%-át, 1275 millió Ft támogatást megítélte, ezt 2006. I. 13-án, diszvacsora keretében kihirdette,** azonban előtte 3 nappal a Kincstári Vagyoni Igazgatóság az épületet eladta, az ORCO ingatlanfejlesztő cégnek. Így más épületet kellett találni, vagy alkalmas pillanatban visszavásárolni.

2015. nyarán, a Magyar Állam visszavásárolta a Párizsi Nagy Áruházat az ORCO cég felszámolójától, így remény nyílik rá, hogy az épült nemzeti célra, azaz a Magyar Építészeti Múzeum céljára újulhat meg.

Építészeti stílust reprezentáló példaépületek, összművészeti bemutatása Budapesten

Hasonlóan fő törekvésem volt, hogy a Múzeumunknak legyen egy-egy összművészetében bemutatott **filia-épülete, mind három építészeti stílusból, amely miatt Magyarország a nemzetközi érdeklődés középpontjában van.**

Egy **neoreneszánsz budapesti palota**, Weber Antal tervezte, Ádám Károly palota, Budapest, VIII. Bródy Sándor utca 4. Egy **szecessziós villa**, a Vágó József tervezte, Schiffer Miksa villa, Bp., VI. Munkácsy Mihály utca 19/b, és egy **korai modern Bauhaus villa**, a Molnár Farkas tervezte, Bp., XII. Lejtő út 2/a, nagyközönség

	számára való összművészeti bemutatását is terveztük. Amiről híresek vagyunk a világban, azokat, még 2015-ben sem lehet megnézni Budapesten. <i>Magyar Építészeti Összművészeti Múzeum alapítása</i> Ideálisnak azt tartanám, ha Magyar Építészeti Múzeum és a Műemlékek Nemzet Gondnoksága intézményelemek egyesülnének, Magyar Építészeti Összművészeti Múzeum néven. Mindkét intézménynek van nemzetközi hálózata társintézmény rendszere és tevékenységi példafilozófiája. Ma mindkét intézményelem a Forster Központba anonim módon van beolvasztva, mintha Magyarországon nem volna Építészeti Múzeum (ami éppen 2012-óta hibernálva, hozzáférhetetlen raktárban van) vagy nem volna kastélymúzeum-lánc. <i>Tudományos kutató munkák</i> <i>AZ „ANDRÁSSY NEGYED” KORMÁNY-PROGRAM , A VÁROSLIGET ÉS KÖRNYEZETÉNEK ÉRTÉKKIBONTAKOZTATÁSA</i> <i>2011-ben és 2012-ben</i> A kulturális államtitkár személyes megbízásából, a budapesti Andrassy út világörökség és védőövezete az egész Terézváros, valamint a Városliget eredeti területe és az azt övező telektömbök, műemléki értékkibontakoztatási és múzeumi bemutatási feltáró és programadó vizsgálatát készítettem el. A munkát a Magyar Építészeti Múzeum keretében, kezdtem, majd a KÖH Tudományos Főosztályán folytattam, majd a mikor a tárgykörre kormánybiztost neveztek ki, akkor hozzá csatlakozva a Szépművészeti Múzeum szervezetében folytattam a munkát. Javasolt szakmai programjaim, az én nevem alatt kétszer kerültek a Kormány elé ez idő alatt, az „Andrassy Negyedről” A munka 100 oldalon, 100 épület sorsával foglalkozott és a hozzá tartozó ábra és fotómelléklet száma 2080 lett. A feladatsor meglévő épületekről szólt, új épületekről nem esett szó. Feladatomban volt egyes nagymúzeumok számára a nemzet méltóságát fémjelző történeti épületek igénybevétele a javaslata. Mind a három nagygyűjtemény elhelyezésénél olyan épületeket javasoltam, amelyekben az alsó két szint bérjövédelme a fölötté lévő szinteken elhelyezendő közgyűjtemény fenntartásában jelentős részt vállalhat. Ma a történeti múzeumépületek bevételeinek 1/3-teremkiadásból és filmforgatásból származik. Ilyen kiadó tereket nem lehet tervezni új múzeumokhoz, azok modern belső terei semmiben sem különböznek egy jól felszerelt szálloda modern belső tereitől, tehát nem ösztönöznek majd az igénybevételre. A Városliget rehabilitációs fejlesztésére olyan programot adtam, amilyent a művelt Angol Királyságban tennének, Európa legelsőként épült városi közparkjával, mert a Városliget az.
--	--

A KÚRIA ÉPÜLET KUTATÁSA

2013-ban,

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének megbízásából, a Kúria elnökével és a feladattal megbízott kormánybiztossal együttműködve, készítettem, a Hauszmann Alajos által tervezett, **Bp. Kossuth tér 12. szám alatti Igazságügyi Palota, a Kúria értéktároló tudományos kutatását.** A munka során, a hivatalosan eltűntnek nyilvánított királyképek, országbíró, királyi személynők és koronaügyész **portrégalériák képei közül 72-öt, 11 különböző helyen sikerült fellelni.** Hasonlóan eredeti könyvtárbútorokat, eredeti könyvtárat és üléstermi bútorokat is sikerült beazonosítani. **Intézkedési tervet is készítettem a helyreállítás beindításához.** A levéltári források feldolgozásán alapuló tanulmány **200 oldalán kívül, 2600 most készült és archív felvétel társult.**

Tanulmányom rezüméjeként, kötetet jelentetünk meg, 2013 októberében, **„A KÚRIA ÉPÜLETE”** címmel. A színes díszkiadvány 30 x 30 cm-es és kihajtható lapokat is tartalmaz.

Előadások, könyvfejezetek, folyóirat-cikkek

A Magyar Művészeti Akadémia rendezésében, 2013. szeptember 12-én megtartott **„Az ötvösművészet az építőművészet társművészete”** című konferencia keretében előadást tartottam **„Ötvösművészet az enteriőrben”** címmel. Az előadást 715 dia kísérte, a nyolc alfejezetet tartalmazó **előadás szövege a MMA konferencia-kiadványában jelent meg, 15 képpel.**

Rendszeresen nagy számban és a legkülönbözőbb műemlékek összművészeti bemutatását célzó előadásokat tartok, amit a nagyszámú, szakmai dia-digitális fotógyűjteményem kísér.

A minden évben Zsennynén megrendezett Országos Belsőépítész Találkozón hat éve mindig jelen vagyok. A három napos találkozón az előadók 20 peres előadásokat tartanak. A második este mindig az enyém 3 órányi témával. 2013-ban az a megtiszteltetés ért, hogy a harmadik nap délelőttre meghirdetett vita helyett további 3 órányi előadást kértek.

Az előadások mellett szakmai könyv fejezeteket, cikkeket is írtam szép számmal, ezt **a 11 oldalas publikációs jegyzékbe szedtem össze.** Fontosnak tartom a szakfolyóiratok mellett a népszerű kiadványokat is, mert a műemlékek összművészeti bemutatását a nagyközönségnek készítjük, és érthető látogatókat szeretnénk felkészíteni az élmények befogadására.

KÖNYVEK

2014-ben

A Budavára megújításával megbízott kormánybiztos megbízása alapján, a Várkert épületegyüttes 2014. március 3.-i avatásra megjelent díszkötet, a **„KIRÁLYI VÁRKERT BAZÁR 1875-2014”** címmel, amelynek két első, történeti fejezetét írtam **70**

	oldalon, 140 képpel. Lásd a Pulikációs jegyzékben. A könyv második kiadásában, már 100 oldalon, 200 képpel foglaltam el a kötet felét. Most bele került a kötet első fejezete is, az általam azonosított középkori országházuk óriásterméről, amit Zsigmond király 1424-től európa-parlamentként használt, 1440 és 1540 között pedig, 47 budai országgyűlést tartottak benne. <i>Rados Jenő Emlékérem</i> 2014. június 4.-én a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Építésmérnöki Karának dékánja, ünnepi hangversennyel ékesítet Kari Tanácsi Rendkívüli Ülés keretében „Rados Jenő Emlékéremmel” tüntetett ki. A laudáció, a fent részletezett műemlékvédő, kastélyhelyreállító és működtető tevékenységemet, a történeti belsőépítészet gyakorló kutatását, valamint a Műemléki Szakmérnöki Szakon eladdig betöltött 25 éves tanári tevékenységemet, és az Építész Mesteriskola tanári karában betöltött 12 éves munkámat emelték ki. <i>2015. évben</i> <i>Nemzeti Kastélyprogram</i> 2015 év elejével meghívást kaptam, a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ elnökétől, a Nemzeti Kastélyprogramban, vezető szakértőként való részvételre. A 36 kastély helyreállítását sorra-vevő megbeszéléseken vettem részt. A kastélyok zömének a helyreállítási programját már régen kidolgoztam. Helyszíni bejárásokkal ellenőriztem azok pillanatnyi állapotát. Javaslatokat tettem a tennivalókra. Nyilvánvalóvá vált, hogy azokkal a kastélyokkal lehet a legjobban előre haladni, amelyek helyreállítását jómagam, 1992 és 2000 között elindítottam, tudományos feltáró kutatásokon alapuló, a jóváhagyott helyreállítási tervek készen vannak és természetesen a műemlékgondnokság fenntartó személyzete is jelen a helyszínen. Jó néhány olyan kastély is szerencsésen bekerült a programba, amelynél mindent előről kell kezdeni, ami már a fentieknél megvan. A kastélyoknál különösen nagy gond, ha az eredeti épület és park-együttes szét van tulajdonrészekre szaggatva, és egyes részeket privatizálták. Szinte horror számba megy az, amikor az eredeti kastélyparkok nagyobbik részén „ütemezett erdőgazdálkodást folytatnak”, ami gyakorlatilag szakaszos tarvágást jelent. A műemlék-együttes elemeinek visszavásárlása különösen forrásigényes. <i>Fót város főépítésze feladatkörében:</i> 2015. január 1. és augusztus 10. között, polgármesteri meghívásra voltam, Fót város főépítésze. Ez a feladat nagyon hasonlított a műemléki felügyelői tevékenységhez. A munkakört azért vállaltam el, mert a gróf Károlyi István építtette klasszicista kastély-
--	---

	együttes érték-kibontakoztató helyreállításának jövőjét kívántam előkészíteni. Valamint az Ybl Miklós öt főműve közé tartozó, romantikus stílusú templom körüli városi főtér, méltó kialakítását is elő kívántam segíteni. Most készül Fót városrendezési tervének felülvizsgálata, amely keretében a kastély-együttes és a főtér rendezése is megfelelő mederbe terelhető. Sok olyan dologra derült fény, ami a műemlék-felügyelet évtizedes hiányát tükrözi. 15 éve érvényes rendezési terv írta elő, a kastélyparkon keresztülvezetni szándékozó két országutat. Szerencsére nem valósult meg, az új tervben ezt letiltottam. A Margitszigettel és a Városligettel egykorú és egyenértékű tájképi kastélyparknak csak a negyede úgy-ahogy védett. Mögötte a barokk vadászcsillag úthálózattal, a kastélypark eredeti fele területét privatizálták, amelynek 2/3-án erdőgazdálkodás folyik itt-ott tarvágással, 1/3-a zöltség termelő háztáji. A kastélypark további ¼-e lakópark lett, ahol az építendő házaknak úgy csinálnak helyet, hogy kivágják a park ősfáit. Több eddig fel nem ismert és nem védett műemléket sikerült beazonosítani. Ezek között a legjelentősebb, az ország legnagyobb kastélyparki kerti pavilonja négyoszlopos timpanonos portikusszal. A 300 m² –es egyterű dongaboltozatos pincéjű Károlyi Borház. A pavilon és a borház Ybl ifjúkori művei. Tejkóstoló szalonként azonosítottam az Ybl féle romantikus majori kiskastélyt. Mellette egy barokk vízimalmot. A kastély háta mögött a narancsház, amit később istállóvá alakítottak. A park északi végénél a Károlyi Huszárok laktanyáját. A város külterületén a Somlyó hegy mögött beazonosítottam a későbarokk „Fóti Csárdát”. A város déli külterületén, Sikátor-pusztán a 11 történeti majori épületen beazonosítottam Ybl Miklós gazdasági épületeinek stílusát. Ybl, mint fóti lakos, tervezői jelkészletét azonosítottam több oromzatos gazdaházon, de még a református templomon is. Ybl korai klasszicista korszakának terméke a régi falusi bírói kúria, a mai városháza is, gyönyörű biedermeier réz ablakkilincseivel. Sikerült felismerni, Fót 1622-es újraterelítésének reneszánsz kör-körös alaprajzát, amelyen a körív mentén ívesen húzódnak a telek-határok, és a török korra jellemző útvesztőkből is fennmaradt néhány. Fóton áll Magyarország legrégebbi templomának romja is, amely Bulcsú horkavezér 948-bani bizánci Hagia Sophia-beli megkeresztelkedése után épült, egyedülálló belül íves, kívül a nyolcszög három oldalával záródó szentélyével, ami a keresztelésének templomán is van. Sikerült megnyerni egyes fóti magántervezőket is, hogy az Ybl féle fóti építészeti motívumokat örökössé át új építészeti alkotásaikba. Javaslatot tettem Fót főterét elkerülő útvonal kialakítására és a közelből kezdődve a Mogyoródi-patak déli szélén húzódó, Kr. u. 322-től kiépült, Szarmata Limes-szakasz bemutatására. És még sok másra. <i>Tudományos kutatás 2015-ben</i> <i>Spiegel Frigyes építész művei, Budapest, VI. Andrásy út 101 finn szecessziós villaépület és a Bajza utca 31. virágos szecessziós villa.</i>
--	---

	Megbízó, a Magyar Művészeti Akadémia A kutatási folyamatban megvizsgáltam Spiegel Frigyes korai szecessziós stílusú épületeit, amelyeken a német hatások mellett, az angol William Morris hatás és belga-francia hatások is összeszövődnek, majd modern funkciótükröző tömegjátékkal ötvözött finn szecesszióhoz fordult. Bútortervezőként és belsőépítészként is jelesen működött. A korai szecessziós bútorai részben franciásak és átszövődnek Morris háttérfácskákkal. A finn villában lett finn szoba, majd Hoffmann módjára klasszicizálni kezd. A címben szereplő két épületen kívül, az Andrássy út 101. telken korábban állt. a Feszli Frigyes tervezte, Bányász Gyula báliruha készítő szabómester villája, amely kicsinyített Vigadó nosztalgia-formát öltött. A levéltárban 31 tervlap örökíti meg a villa tervezési folyamatát. A kutatás során az építész életműve mellett, az építettő családokról fellelhető adatokat is elemzés alá veszem. Kik és mikor lakták az épületeket, milyen gazdasági háttérrel rendelkeztek, milyen társadalmi tisztségeket töltöttek be? 2015 áprilisában kezdtem, de intenzíven szeptember és decembere között foglalkozom ezzel a kutatással.
Díjak:	Az agrártörténeti műemlékek értékkibontakoztató helyreállításáért, 1985-ben, az akkori agrárminisztertől „Kiváló Munkáért” miniszteri kitüntetést kaptam. Műemléki felügyelői munkámat 1988-ban „az Országos Műemléki Felügyelőség kiváló dolgozója” kitüntető éremmel ismerték el. Kastélyok összművészeti helyreállító munkámat, 2007-ben, a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága által alapított, „Jövő Nemzedékért” kitüntető éremmel ismerték el. 2014. június 4.-én a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Építésmérnöki Karának dékánja, „Rados Jenő Emlékéremmel” tüntetett ki.
Nyelvismeret:	Angol és német nyelven, szakirodalom olvasása és szakmai tanácskozás folytatása.

Név:	Dr. Deák Imre Ferenc
Intézmény:	Magyar Képzőművészeti Egyetem
Születési hely, idő:	Pécs, 1950. július 15.
Végzettség:	szállodaipari közgazdász, jogász
Tudományos fokozat:	doktori fokozat
Munkahelyek:	2006- Danubius Hotels Zrt. vezérigazgató 1990-2006 Danubius Hotels Nyrt. vezérigazgató helyettes 1985-1990 Windmark Hotel and L'heritage szállodák, Los Angeles, USA szállodaigazgató 1980-1985 Danubius Szálloda és Gyógyüdülő Vállalat Hévízi Önálló Egység Thermál Hotel Hévíz, Hévíz üzletcsoport igazgató 1977-1980 Danubius Szálloda és Gyógyüdülő Vállalat Hévízi Önálló Egység Helikon szálloda, Keszthely szállodaigazgató 1976-1977 Budapest Hilton éttermi üzletvezető 1968-1976 Nádor szálloda, Pécs éttermi üzletvezető helyettes
Szakmai és közéleti tevékenység:	Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége (ügyvezetés tagja, választmányi tag) Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége (elnökségi tag) Menedzserek Országos Szövetsége (választmányi tag) Joint Venture Szövetség (elnökségi tag) British Chamber of Commerce in Hungary (választmányi tag) Magyar Olimpiai Bizottság (támogató) Magyar Úszószövetség (támogató)
Díjak:	Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt Pro Turismo díj
Nyelvismeret:	Angol, német

Név:	Dr. Hóvári János
Intézmény:	Magyar Képzőművészeti Egyetem
Születési hely, idő:	Kiskorpád, 1955.05.09
Végzettség:	ELTE BTK történelem-török
Tudományos fokozat:	a történelemtudományok kandidátusa, egyetemi docens (Károli Gáspár Református Egyetem), címzetes egyetemi tanár (Pécsi Tudományegyetem)
Munkahelyek:	1979-1992: Magyar Tudományos Akadémia, Történelemtudományi Intézet 1992-2014: Külügyminisztérium 2014-: Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft.
Szakmai és közéleti tevékenység:	„Zrínyi Miklós-Szigetvár 1566” emlékév Emlékbizottságának elnöke Eötvös Collegium Baráti Körének elnöke Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend főtisztje Somogy c. folyóirat szerkesztőbizottságának tagja
Díjak:	Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend csillagkeresztje Szuverén Máltai Lovagrend csillagkeresztje Albán Köztársaság érdemrendje
Nyelvismeret:	angol, török, német

Név:	Dr. Ugron Gáspár Gábor
Intézmény:	Magyar Képzőművészeti Egyetem
Születési hely, idő:	Budapest, 1978.06.06.
Végzettség:	jogász, Pázmány Péter Katolikus Egyetem 1996-2001
Tudományos fokozat:	–
Munkahelyek:	1998-2001 Bán, S. Szabó & Partners Ügyvédi iroda (Shearman & Sterling, majd Altheimer & Grey Cooperációs irodája) - gyakornok 2001-2002 Magyar Villamos Művek Rt. – jogi előadó 2003-2008 MVM Partner Energiakereskedelmi Rt. – jogász 2008-2010 MVM Partner Energiakereskedelmi Zrt - jogi és stratégiai igazgató, operatív ig. 2010-2015 Magyar Villamos Művek Zrt. - elnök-vezérigazgatói főtanácsadó 2015- Magyar Villamos Művek Zrt.- operatív vezérigazgató-helyettes
Szakmai és közéleti tevékenység:	Rákóczi Szövetség, alelnök 1998- Csehországi és Szlovákiai Magyar Kultúráért Alapítvány, kuratóriumi tag 2001-2010 Ábel Alapítvány, kuratóriumi tag 2004- Délvidékért Alapítvány, kuratóriumi tag 2004-2010 MVM Sportegyesület, elnökségi tag, elnökhelyettes 2009- Szentegyházi Székely Határőr Hagyományörző Huszár Egyesület, tag 2007-
Díjak:	EMMI Szent Kristóf-díj 2015
Nyelvismeret:	angol általános - C típusú (komplex) nyelvvizsga, német általános - C típusú (komplex) nyelvvizsga